

Asia: VN/29568/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yhteistoimintalain muuttamisesta

Yleiset huomiot

Yleiset huomionne esitysluonnoksesta

Rakennusliitto ry vastustaa hallituksen esityksessä esitettyjä yhteistoimintalain muutoksia.

Yhteistoimintalain kokonaisuudistus astui voimaan 1.1.2022. Kokonaisuudistuksen vaikutusten seuranta ja arviointia ei ole tehty riittävästi, jotta lain muutostarvetta voitaisiin pitää perusteltuna, tarpeellisena ja ajankohtaisena. Lain soveltamisalan ja neuvotteluaikojen muuttaminen poliittisten tavoitteiden perusteella huolellisesti valmistellun kokonaisuudistuksen jälkeen särkee tasapainoisen kokonaisuuden sekä lainsäädännön ja oikeuskäytännön ennakoitavuuden.

Esityksen lainsäädäntömuutoksilla pyritään muuttamaan Suomessa voimassa oleva lainsäädäntö Suomea velvoittavien direktiivien sallimalle vähimmäistasolle. Vähimmäistason tavoittelemisen ei ole yhteistoimintamenettelydirektiivin ja Eu-oikeuden mukaista.

Yhteistoimintalain soveltamisalan alarajan korottaminen ja muutosneuvotteluiden vähimmäisneuvotteluaikojen lyhentäminen on ristiriidassa hallituksen tavoitteena olevan paikallisen sopimisen lisäämisen kanssa.

Muutosesitykset tekevät laista vaikeaselkoisen.

Yleisperustelut

Huomionne luvuista 1 - 3 (tausta, nykytila ja sen arviointi, ehdotuksen tavoitteet)

-

Huomionne luvuista 4 - 5 (keskeiset ehdotukset, vaikutukset ja muut toteuttamisvaihtoehdot)

-

Pykälät ja säännökohtaiset perustelut

2 § - Soveltamisala

Rakennusliitto ry vastustaa muutoksia lain soveltamisalaan perusteeltaan (ks. yleiset huomiot). Esitetty soveltamisalapykälä pykäläviittauksineen on lisäksi vaikeaselkoinen.

7 a § - Vuoropuhelun toteuttaminen 20-49 työntekijän yrityksissä tai yhteisöissä

Poikkeuspykälä on tarpeeton ja lisää säädöksen vaikeaselkoisuutta. Vuoropuhelulla on suuri merkitys myös 20-49 työntekijää työllistävässä yrityksissä työpaikan yhteistoiminnan ja vuorovaikutuksen kehittymisen kannalta, eikä voimassa olevaa lainsäädäntöä ole vuoropuhelun osalta tarpeen muuttaa.

Esitetty säännös jättää liikaa päätösvaltaa työnantajalle vuoropuhelun toteuttamisesta ja minimitasosta.

12 § - Muusta lainsäädännöstä johtuvat vuoropuhelussa käsiteltävät asiat

-

16 a § - Työnantajan velvollisuus käydä muutosneuvottelut eräissä tapauksissa

Rakennusliitto ry vastustaa joukkovähentämisdirektiivin vähimmäisvaatimuksen tasoisena esitettyä säännöstä. Esitys tarkoittaa merkittävää heikennystä työntekijöille ja siirtää yritysrisiä työvoimatarpeen vaihtelusta työntekijöille. Vastuu työvoimatarpeen ennakoimisesta kuuluu olla työnantajalla.

23 § - Neuvotteluelvoitteen täytyminen

Rakennusliitto ry vastustaa esitystä vähimmäisneuvotteluaikojen puolittamisesta. Puolitetut neuvotteluaajat vaarantavat neuvotteluiden sisällöllisten vaatimusten täyttymisen ja aidon vuoropuhelun toteutumisen. Neuvotteluaikojen puolittuminen käytännössä lyhentää myös sitä aikaa, joka työntekijällä on varautua mahdolliseen työsuhteen päättymiseen.

25 a § - Työsopimuksen päättymistä koskeva määräaika

Voimassa oleva lainsäädäntö ohjaa työnantajia automaattisesti noudattamaan kansainvälisiä velvoitteita ilman esitetyn kaltaisia perälautasäännöstä. Esitetyt lainsäädäntömuutokset huomioiden säännös on tarpeellinen.

Uusi pykälä tulisi huomioida hyvityssäännöksessä.

38 § - Sopimisoikeus

-

46 §- Rangaistussäännökset

Rangaistussäännöksen tulee koskea myös uuden 7 a §:n rikkomista vuoropuheluelvoitteen toteuttamisen turvaksi.

Joukkovähentämisdirektiivi huomioiden on välttämätöntä, että rangaistussäännös koskee esityksen mukaisesti myös esitetyn 25 a §:n rikkomista.

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Huomionne ehdotetusta voimaantulosta ja siirtymäsäännöksestä

-

Poutanen Päivi
Rakennusliitto ry